

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VERNE, JULES

Copiii căpitanului Grant / Jules Verne ; trad.: Laura M. Dragomirescu ; il.: Édouard Riou, gravuri: Pannemaker. - București : Astro, 2024
ISBN 978-606-8660-75-2

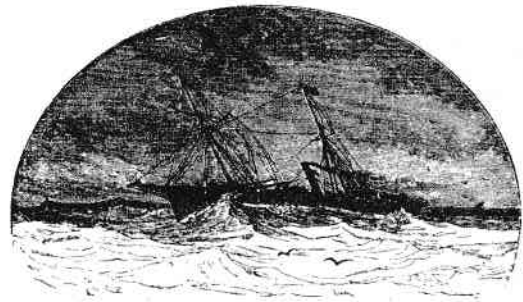
I. Dragomirescu, Laura (trad.)
II. Riou, Edouard (il.)
III. Pannemaker, Adolphe-François (il.)

821.133.1

Editura ASTRO
Str. Iacob Negruzzi, nr. 37A,
Sector 1, București
Tel./Fax: 021 223 04 51

Comenzi la:
www.carte-mea.ro
www.depozit-de-carti.ro

© Această carte a fost tipărită cu acordul editurii Regis.

**PARTEA ÎNTÂI —
CĂLĂTORIE ÎN AMERICA DE SUD
CAP. I
BALANCE-FISH**

La 26 iulie 1864, sub o adiere puternică de vânt dinspre nord-vest, un iaht mareț evolua cu toată iuțeala pe valurile Canalului de Nord. Pavilionul Angliei flutura în vârful catargului de dinapoi. La extremitatea marelui catarg un pavilion albastru purta inițialele E. G., brodate în aur, având deasupra o coroană ducală. Iahtul se numea Duncan și aparținea lordului Glenarvan, unul din cei șaisprezece pari scoțieni care făceau parte din Camera Lorzilor și cel mai distins membru al *Royal-Thames-Yaht-Club*-ului, foarte cunoscut în Regatul Unit.

Lordul Edward Glenarvan se găsea la bord cu tânăra-i soție, lady Helena, și cu unul din verii lui, maiorul Mac Nabbs. Duncanul, nou construit, făcuse exerciții la câteva mile de Golful Clyde și încerca să se reîntoarcă la Glasgow. Insula Arran se zărea de acum la orizont, când matelotul de pe catarg semnală un pește enorm care se zbătea în urma iahtului. Căpitanul John Mangles porunci ca lord Edward să fie prevenit de acest fapt. Lordul urcă pe punte cu maiorul Mac Nabbs și întrebă pe căpitan ce crede asupra vietății.

— Cred că-i un rechin din cei mari, răspunse John Mangles.

— Un rechin prin locurile astea? exclamă Glenarvan.

— Fără îndoială, el aparține unei specii de rechini care se întâlnesc în toate mările și sub toate latitudinile. E așa-numitul "balance-fish"*. Dacă Înălțimea Voastră consimte și dacă lui lady Glenarvan i-ar fi plăcut să asiste la o vânătoare ciudată, vom ști îndată ce avem de făcut.

* Balance-fish este astfel numit de marinarii englezi, deoarece capul său are forma unei balanțe sau mai exact a unui ciocan mare. Din această cauză, în Franța, este cunoscut sub numele de rechin-ciocan.

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI —	
CĂLĂTORIE ÎN AMERICA DE SUD	5
PARTEA A II-A	
CĂLĂTORIE ÎN AUSTRALIA.....	158
PARTEA A III-A	
OCEANUL PACIFIC.....	316

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VERNE, JULES

Copiii căpitanului Grant / Jules Verne ; trad.: Laura M. Dragomirescu ; il.: Édouard Riou, gravuri: Pannemaker. - București : Astro, 2024
ISBN 978-606-8660-75-2

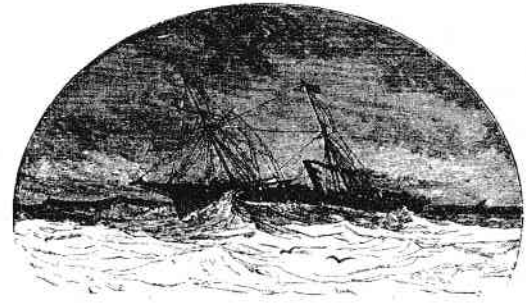
I. Dragomirescu, Laura (trad.)
II. Riou, Edouard (il.)
III. Pannemaker, Adolphe-François (il.)

821.133.1

Editura ASTRO
Str. Iacob Negruzzi, nr. 37A,
Sector 1, București
Tel./Fax: 021 223 04 51

Comenzi la:
www.cartea-mea.ro
www.depozit-de-carti.ro

© Această carte a fost tipărită cu acordul editurii Regis.

PARTEA ÎNTÂI —
CĂLĂTORIE ÎN AMERICA DE SUD
CAP. I
BALANCE-FISH

La 26 iulie 1864, sub o adiere puternică de vânt dinspre nord-est, un iaht mareț evolua cu toată iuțeala pe valurile Canalului de Nord. Pavilionul Angliei flutura în vârful catargului de dinapoi. La extremitatea marelui catarg un pavilion albastru purta inițialele E. G., brodate în aur, având deasupra o coroană ducală. Iahtul se numea Duncan și aparținea lordului Glenarvan, unul din cei șaisprezece pari scoțieni care făceau parte din Camera Lorzilor și cel mai distins membru al *Royal-Thames-Yaht-Club*-ului, foarte cunoscut în Regatul Unit.

Lordul Edward Glenarvan se găsea la bord cu tânăra-i soție, lady Helena, și cu unul din verii lui, maiorul Mac Nabbs. Duncanul, nou construit, făcuse exerciții la câteva mile de Golful Clyde și încerca să se reîntoarcă la Glasgow. Insula Arran se zărea de acum la orizont, când matelotul de pe catarg semnală un pește enorm care se zbătea în urma iahtului. Căpitanul John Mangles porunci ca lord Edward să fie prevenit de acest fapt. Lordul urcă pe punte cu maiorul Mac Nabbs și întrebă pe căpitan ce crede asupra vietății.

— Cred că-i un rechin din cei mari, răspunse John Mangles.

— Un rechin prin locurile astea? exclamă Glenarvan.

— Fără îndoială, el aparține unei specii de rechini care se întâlnesc în toate mările și sub toate latitudinile. E așa-numitul "balance-fish"*. Dacă Înălțimea Voastră consimte și dacă lui lady Glenarvan i-ar fi plăcut să asiste la o vânatoare ciudată, vom ști îndată ce avem de făcut.

* Balance-fish este astfel numit de marinarii englezi, deoarece capul său are forma unei balanțe sau mai exact a unui ciocan mare. Din această cauză, în Franța, este cunoscut sub numele de rechin-ciocan.

— Să pescuim atunci, zise lord Glenarvan.

Apoi trimise un marinar să prevină și pe lady Helena, care veni pe punte, într-adevăr intrigată nespus.

Marea era frumoasă; se puteau urmări pe suprafața

ei cu ușurință, repezile evoluări ale rechinului care se cufunda sau se ridica la suprafață cu o surprinzătoare putere. John Mangles, dădu ordine. Mategoții aruncară peste bord o parămă puternică, prevăzută cu un cârlig la care era pusă ca momeală o bucată enormă de slănină. Cu toate că rechinul era încă la o distanță de cincizeci de coți, simți momeala oferită lăcomiei lui. Se apropie repede de yaht. I se vedeau aripile cenușii la capete, negre la bază, bătând valurile cu violență, pe când coada și-o menținea într-o poziție dreaptă. Pe măsură ce înainta, ochii lui mari, bulbucați, apăreau umflați de poftă, iar fălcile, larg deschise, descopereau patru șiruri de dinți. Capul îi era larg și așezat ca un ciocan uriaș în vârful unui mâner.

John Mangles nu se înșelase; acesta era cel mai lacom specimen al familiei rechinilor. Pasagerii și marinarii de pe Duncan urmăreau cu încordată atenție mișcările rechinului. Animalul fu de îndată în dreptul cârligului. Se întoarse pe spate pentru a-l apuca mai bine și enorma bucată de slănină dispăru în vastul lui gâtlej. Îndată ce se "prinse", mategoții îl traseră. Rechinul se zbatu cu putere văzându-se smuls din elementu-i natural, apa. Dar se ținu seamă de violența lui; o frânghie prevăzută cu un laț îl apucă de coadă și-i paraliză mișcările. După câteva clipe era azvârlit pe punte.

Îndată, unul din marinari se apropie de dânsul, cu băgare de seamă, și cu o puternică lovitură de topor tăie coada uriașă a animalului.

Pescuirea era terminată; nu se mai puteau teme de nimic din partea monstrului. Răzbunarea marinarilor era satisfăcută, dar curiozitatea lor, nu. Într-adevăr, pe bordul oricărei corăbii este obiceiul de a se cerceta cu de-amănuntul stomacul rechinilor.

Lady Glenarvan nu voi să asiste la această "explorare" și se întoarse la locul său. Rechinul găfăia încă; era lung de peste trei metri și cântărea peste șase sute de livre. Dimensiunea și greutatea nu aveau nimic extraordinar; dar dacă "balance-fish" nu este clasat printre uriașii speciei, el se numără printre cei mai de temut. Fu spintecat grabnic cu lovituri de topor. Cârligul pătrunsesse până în stomacul absolut gol. Evident animalul postise multă vreme și marinarii, înșelați în speranțele lor,

începeau să-i arunce rămășițele în mare, când conducătorul echipajului observă un obiect grosolan, încurcat puternic în măruntaiele peștelui.

— Ei, ce-i asta? exclamă el.

— O piatră pe care animalul va fi înghițit-o, răspunse unul dintre marinari.

— Da, reluă un altul, e o ghiulea cu sârmă.

— Tăceți, replică Tom Austin, secundul iahtului, nu vedeți că animalul era un bețivan patentat și că a băut nu numai vinul dar și sticla?

— Ce, întrebă lordul Glenarvan, rechinul are în stomac o sticlă?

— O sticlă veritabilă, răspunse șeful de echipaj.

— În cazul acesta Tom, reluă lord Edward, scoateți-o cu băgare de seamă. Sticlele găsite în mare închid adesea documente de preț.

— Crezi? întrebă Mac Nabbs.

— Cred că de multe ori poate fi cu puțință.

— Nu te contrazic, răspunse maiorul. Poate că și acum o fi aici vreo taină.

— O vom afla îndată, zise Glenarvan. Ei bine, Tom?

— Iată, răspunse secundul, arătând sticla pe care o scosese nu fără greutate, din stomacul rechinului.

— Bun, zise Glenarvan. Spălați-o și aduceți-mi-o pe duneță.

Sticla fu depusă pe masa din careu, împrejurul căreia se așezară lordul Glenarvan, maiorul Mac Nabbs, căpitanul John Mangles și lady Helena. Se știe că femeia este curioasă întotdeauna.

Pe mare orice întâmplare constituie un eveniment. Fu un moment tăcere. Era oare aici taina unui dezastru sau o simplă scrisoare încredințată bunului plac al valurilor de vreun marinar fără lucru?

Înainte de a fi cercetată în interior, sticla fu examinată pe dinafară. Ea avea o îmbucătură subțire și lungă, al cărei gât puternic purta încă un capăt de sârmă de fier atinsă de rugină. Pereții săi erau foarte groși și în stare să suporte o presiune de mai multe atmosfere. Cu aceste sticle, podgoreniile din Aix sau din Epernay rup picioarele scaunelor, fără să se spargă. Sticla putuse deci să suporte fără nicio stricăciune primejdia unei lungi pribegiri.

— O sticlă a casei Cliquot, zise simplu maiorul. Și cum era cunoscător în această materie, afirmația lui fu primită fără tăgadă.

— Dragul meu maior, răspuse lady Helena, puțin ne pasă ce e această sticlă dacă nu știm de unde vine.

— Vom ști, dragă Helena, zise lord Edward, și putem afirma de pe acum că vine de departe. Privește stratul pietrificat care o acoperă: substanțele sunt mineralizate, pentru a zice astfel, sub acțiunea mării. Această rămășiță a plutit multă vreme în ocean, înainte de a fi intrat în pântecul rechinului.

— Dar de unde vine? întrebă lady Glenarvan.

— Așteaptă, așteaptă; trebuie să fi răbdătoare când ai o sticlă ca asta în fața ta.

Glenarvan începu să scormonească stratul care apăra gâtul sticlei; îndată ieși la iveală dopul care era foarte stricat de apă.

— Circumstanța supărătoare, zise lordul Edward, căci dacă se găsește vreo hârtie înăuntru a fost vătămată.

— Tot ce se poate, replică maiorul.

— Voi adăuga, reluă Glenarvan, că sticla, rău astupată, avea să se scufunde, și e o fericire că rechinul a înghițit-o pentru ca să ne-o aducă aici pe bord.

— Fără îndoială, răspuse John Mangles, și totuși ar fi fost mai bine s-o fi pescuit-o în mijlocul mării pe o latitudine și o longitudine bine determinate. Studiind curenții atmosferici și marini, se poate recunoaște drumul străbătut; dar cu acești rechini care merg contra vântului și mării, nu mai știi ce să faci.

— Vom vedea, răspuse lord Edward.

Scoase dopul cu multă grijă. Un miros puternic de sare se răspândi.

— Ei bine? întrebă lady Helena cu o nerăbdare specific femeiască.

— Da, zise Glenarvan, nu m-am înșelat! Sunt niște hârtii!

— Documente, documente! strigă lady Helena.

— Numai că, răspuse Glenarvan, pare să fie roase de umezeală și e imposibil să le scoți, căci sunt lipite de pereții sticlei.

— S-o spargem, răspuse maiorul.

— Aș vrea s-o păstrez neatinsă, replică Glenarvan.

— Și eu la fel, răspuse maiorul.

— Fără îndoială, zise lady Helena, dar conținutul este mai prețios

decât sticla, și e mai bine s-o sacrificăm.

— Înălțimea Voastră să desprindă numai gâtul, zise John Mangles. În felul acesta s-ar putea scoate documentul fără a se sparge sticla.

Era greu să se procedeze în alt fel. Trebui să se întrebuințeze ciocanul, căci învelitoarea de piatră era extrem de tare. Sfărâmurile căzură pe masă și mai multe bucăți de hârtie ieșiră la iveală, lipite una de alta. Glenarvan le scoase cu grijă, le separă și le întinse pe masă. Lady Helena, maiorul și căpitanul se îngămădiră în jurul lui.

CAP. II CELE TREI DOCUMENTE

Pe bucățile de hârtie, jumătate distruse de umezeală, se zăreau câteva cuvinte, numai resturi indescifrabile ale unor rânduri șterse aproape în întregime. Câteva minute, lord Glenarvan le examină cu atenție, le întoarse în toate felurile, le expuse la lumina zilei, observă cele mai mici urme, privi pe prietenii care îl măsurau cu o privire nerăbdătoare, și zise:

— Sunt aici trei documente distincte, și după cât se pare trei copii ale aceluiași document tradus în trei limbi: unul în engleză, altul în franceză și al treilea în germană. Cele câteva cuvinte care au scăpat nevătămate nu lasă nicio îndoială în această privință.

— Dar, cel puțin, cuvintele au vreun înțeles? întrebă lady Glenarvan.

— E greu să mă pronunț, sunt incomplete.

— Poate s-ar completa un document prin altul, zise maiorul.

— Desigur, răspuse John Mangles, căci e cu neputință ca apa să fi ros aceste linii, exact în aceleași locuri. Alăturând crâmpiele de fraze, vom sfârși prin a le găsi un înțeles.

— Ceea ce vom face, zise lord Edward, dar să procedăm cu metodă. Iată mai întâi documentul englez.

Documentul prezenta următorul aranjament al rândurilor și cuvintelor:

	62	Bri	gow
			stra
sink	aland		
skipp		Gr	
	that monit		of long
and			ssistance
	lost		

* Cuvintele: sink, aland, that, and, and, lost, înseamnă în românește: a se scufunda, la pământ, acesta și pierdut. Skipper este numele care se dă în Anglia căpitanilor din marina comercială. Monition înseamnă document și assistance, ajutor.

— Iată ceva care nu spune prea mult, zise maiorul.

— Oricum ar fi, răspuse căpitanul, este engleză curată.

— Nicio îndoială în această privință, zise lordul Glenarvan.

Cuvintele: sink, aland, that, and, lost sunt intacte; skipp formează evident cuvântul skipper și e vorba de un domn Gr..., probabil căpitanul unui vas naufragiat.

— Să adăugăm, zise John Mangles, cuvintele monit și ssistance, a căror interpretare este evidentă.

— Ei, dar e ceva, spuse lady Helena.

— Din nenorocire, răspuse maiorul, lipsesc rânduri întregi. Cum să găsim numele unui vas pierdut, locul naufragiului?

— Le vom găsi, zise lord Edward.

— Fără îndoială, replică maiorul, care era totdeauna de părerea tuturor, dar în ce fel?

— Completând un document prin altul.

— Să încercăm! exclamă lady Helena.

A doua bucată de hârtie mai vătămată decât cealaltă nu oferea decât cuvinte izolate, așezate în acest fel:

7 juni	Glas
	zvei
	atrosen
	graus
	bringt ihnen

— E scrisă în germană, zise John Mangles, de îndată ce-și aruncă ochii pe hârtie.

— Și dumneata cunoști această limbă, John? întrebă Glenarvan.

— Perfect.

— Spune-ne ce înseamnă.

Căpitanul cercetă documentul cu atenție și spuse:

— Mai întâi, iată-ne fixați asupra datei evenimentului. 7 Iuni înseamnă 7 iunie. Apropiind această cifră de cifrele documentului englez, 62, avem data completă: 7 iunie 1862.

— Foarte bine, strigă lady Helena, continuă John.

— În același rând, reluă căpitanul, găsem cuvântul glas, care, alăturat de cuvântul gow dat de primul document, înseamnă Glasgow. E desigur vorba de o corabie din portul Glasgow.

— Aceasta e și părerea mea, răspuse maiorul.

— Rândul al doilea lipsește în întregime, reluă John Mangles. Dar în al treilea întâlnesc două cuvinte importante; zvei care înseamnă doi și atrosen sau mai bine matrosen, al cărui înțeles în limba germană este marinar.

— Probabil, răspuse lord Glenarvan.

— Mărturisesc, reluă căpitanul, că totuși cuvântul următor graus mă încurcă. Nu știu cum să-l traduc. Al treilea document ne va face poate să-l înțelegem. Cât despre ultimele două cuvinte, ele se explică ușor. Bringt ihnen înseamnă aduceți-le, și dacă le alăturăm cuvântului englez așezat ca și ele în rândul șapte al primului document, vreau să spun alături de cuvântul assistance, fraza: *aduceți-le ajutor*, reiese evidentă.

— Da! Aduceți-le ajutor! zise lord Edward, dar unde se găsesc acești nenorociți? Până acum nu avem nicio indicație asupra locului și teatrul catastrofei ne este cu totul necunoscut.

— Să sperăm că documentul francez va fi mai deslușit, zise lady Helena.

— Să vedem documentul francez, răspuse Glenarvan. Cum cunoaștem cu toții această limbă, cercetările noastre vor fi mult mai ușoare.

Iată copia exactă al celui de-al treilea document:

trois	ats	tania	
		gonie	austral
contin	pr	abor	
jeté			ongit
et 37	11'	lat	

— Sunt și cifre, spuse lady Helena. Priviți!...

— Să procedăm cu băgare de seamă, zise lord Glenarvan, și să începem de la capăt. Dați-mi voie să însemnez unul câte unul cuvintele împrăștiate și incomplete. Văd mai întâi, de la primele litere, că e vorba de o corabie cu trei catarge, al cărei nume, mulțumită documentelor englez și francez, ne este păstrat în întregime: Britannia. Din cele două cuvinte următoare gonie și austral, numai ultimul are un înțeles pe care îl pricepeți cu toții.

— Iată de acum un amănunt prețios, răspuse John Mangles. Naufragiul a avut loc în emisfera australă.

— E vag, răspuse maiorul.

— Continui, răspuse lord Edward. Ah! Cuvântul abor, radicalul verbului aborder. Nenorociții au tras la țarm în vreo parte. Dar unde? Contin! Pe un continent, adică. Cruel!

— Cruel! strigă John Mangles, dar iată explicația cuvântului nemțesc graus... Grausani... Crud!

— Să continuăm! Să continuăm! zise Glenarvan, al cărui interes era tot mai mult ațâțat pe măsură ce înțelesul cuvintelor se completa. Indi... Deci în India au fost aruncați marinarii. Ce înseamnă cuvântul hongit? Ah, longitudine! Iată și latitudinea: treizeci și șapte de grade, unsprezece

minute. În fine, avem o indicație precisă.

— Dar lipsește longitudinea, zise Mac Nabbs.

— Nu poți să ai totul, dragul meu maior, răspunse lordul Edward. Și exactitatea latitudinii e ceva. Negreșit, documentul francez este cel mai complet din toate. E evident că fiecare din ele e traducerea cuvânt cu cuvânt a celorlalte, căci toate conțin același număr de linii. Trebuie acum să le reunim, să le traducem într-o singură limbă și să le căutăm înțelesul cel mai logic și cel mai lămurit.

— Vei face traducerea în franceză, în engleză sau în germană? întrebă maiorul.

— În franceză, răspunse Glenarvan, pentru că cea mai mare parte din cuvintele interesante ne-au fost păstrate în această limbă.

— Înălțimea Voastră are dreptate, zise John Mangles. De altfel, această limbă ne este cunoscută.

— Ne-am înțeles. Voi scrie documentul reunind resturile cuvintelor și crâmpielele de frază, respectând intervalele care le separă și completând pe acelea al căror înțeles nu poate fi îndoielnic, apoi le vom compara și le vom judeca.

Glenarvan luă condeiul și după câteva clipe dădu prietenilor săi o hârtie pe care erau însemnate următoarele rânduri, aici traduse:

7 Iunie 1862	trei catarge	Britannia	Glasgow
scufundat		gonia	austral
la pământ			doi mateloți
căpitan Gr			abor
contin	pr	crud	indi
aruncat acest document			de longitudine
și 37°11'	latitudine		Aduceți-le ajutor
pierduți			

Un marinar preveni pe căpitan că Duncanul intra în Golful Clyde și-i ceru ordine.

— Care sunt intențiile Înălțimii Voastre? zise John Mangles, adresându-se lordului Glenarvan.

— Să ajungem la Dumbarton cât mai repede, John, apoi, pe când lady Helena se va întoarce la Malcolm Castle, eu mă voi duce la Londra să supun documentul, amiralității.

John Mangles dădu ordinele în consecință, și matelotul le transmise secundului.

— Acum, amicii mei, zise lord Edward, să continuăm cercetările. Suntem pe urma unei mari catastrofe. Viața unui om depinde de

înțelepciunea noastră. Să întrebuițăm deci toată priceperea pentru ca să ghicim dezlegarea dureroasei enigme.

— Suntem gata, dragul meu Edward, răspunse lady Helena.

— Mai întâi, reluă Glenarvan, în acest document trebuie să ținem seamă de trei lucruri bine deosebite:

1. Lucrurile pe care le știm; 2. Cele pe care le putem presupune; 3. Cele pe care nu le știm. Ce știm? Că la 7 iunie 1862 o corabie cu trei catarge, Britannia, din Glasgow s-a scufundat; că doi mateloți și căpitanul au aruncat acest document la 37°11' latitudine și că cer ajutor.

— Perfect, replică maiorul.

— Ce putem presupune? reluă Glenarvan. Mai întâi că naufragiul a avut loc în mările australe, și vă atrag atenția asupra cuvântului gonie (gonia). Nu indică el oare numele unei țări?

— Patagonia! exclamă lady Helena.

— Fără îndoială.

— Dar Patagonia e străbătută de paralela treizeci și șapte? întrebă maiorul.

— Aceasta e ușor de verificat, răspunse John Mangles desfășurând o hartă a Americii Meridionale. E chiar așa. Patagonia e atinsă de paralela treizeci și șapte, care taie Araucania, străbate de-a curmezișul pampasul din nordul ținuturilor patageze și se pierde în Atlantic.

— Bine. Să continuăm presupunerile. Cei doi mateloți și căpitanul, abor... Abordează, ce? Contin... Continentul; înțelegeți, un continent și nu o insulă. Ce se întâmplă cu dânșii? Aveți aici două litere providențiale pr... Care vă fac cunoscut soarta lor. Într-adevăr acești nenorociți sunt prinși sau prizonieri. De cine? De indieni cruzi. Sunteți convinși? Cuvintele nu sar singure în locurile goale? Acest document nu e clar înaintea ochilor voștri? Nu se face lumină în mintea voastră?

Glenarvan vorbea cu convingere; ochii săi arătau o încredere absolută. Căldura sa se transmitea celor ce-l ascultau. Ca și dânsul, ei exclamară: "E evident! E evident!"

Lord Edward reluă după un moment:

— Toate aceste ipoteze, prieteni, îmi par extrem de plauzibile. După mine, catastrofa a avut loc pe coastele Patagoniei. De altfel, voi întreba la Glasgow care era destinația Britanniei, și vom ști dacă a putut să fie târâtă prin locurile acelea.

— Oh, nu avem nevoie să căutăm așa departe, răspunse John Mangles. Am aici colecția *Mercantile and Shipping Gazette*, care ne va da indicații precise.

— Să vedem! Să vedem! zise lady Helena.

John Mangles luă un teanc de jurnale din anul 1862 și începu să răsfoiască repede. Căutările lui nu durară mult. Spuse cu un accent de mulțumire:

— 30 mai. Peru! Callao! Încărcat pentru Glasgow, Britannia, căpitanul Grant.

— Grant! strigă lord Glenarvan, e scoțianul îndrăzneț care a voit să fondeze o nouă Scoție în mărele Pacificului!

— Da, răspunse John Mangles, cel care în 1861 s-a îmbarcat pe Britannia la Glasgow și despre care nu am mai avut știri.

— Nu mai e nicio îndoială! Nu mai e nicio îndoială! zise Glenarvan. E chiar el! Britannia a părăsit Callao la 30 mai, iar la 7 iunie, opt zile după plecarea lui, s-a pierdut pe coastele Patagoniei. Iată întreaga-i odisee în aceste resturi de cuvinte care păreau indescifrabile. Vedeți, amicii mei, că se ține seama de ceea ce putem presupune. Cât despre cele pe care nu le știm, ele se reduc la una singură, la gradul de longitudine care ne lipsește.

— Ne este inutil, răspunse John Mangles, fiindcă țara este cunoscută, și numai cu latitudinea m-aș însărcina să merg drept la teatrul naufragiului.

— Știm totul atunci! zise lady Glenarvan.

— Tot, draga mea Helena, și locurile pe care marea le-a lăsat între cuvintele documentului, le voi umple fără greutate, ca și cum aș scrie după dictarea căpitanul Grant.

Lordul Glenarvan reluă condeiul și, fără a ezita, întocmi nota următoare:

La 7 iunie 1862, corabia cu trei catarge, Britannia, din Glasgow s-a scufundat pe coastele Patagoniei în emisfera australă.

Îndreptându-se spre pământ, doi mateloți și căpitanul Grant vor să încerce să abordeze continentul, unde vor fi prizonierii cruzilor indieni.

Ei au aruncat acest document la... grade longitudine și 37°11' latitudine. Veniți-le în ajutor sau vor fi pierduți.

— Oh, dragul meu Edward, zise lady Helena, dacă nenorociții au să-și revadă patria, ție îți vor datora această fericire.

— Și au să și-o revadă, răspunse Glenarvan. Documentul e prea lămurit, prea clar, prea sigur, pentru ca Anglia să ezite a veni în ajutorul a trei din fiii săi, părăsiți pe o coastă pustie. Ceea ce a făcut pentru Franklin și atâția alții, o va face astăzi pentru naufragiații Britannia!

— Dar acești nenorociți, reluă lady Helena, au fără îndoială o familie care le plânge pierderea. Poate că acest sărman căpitan Grant are o soție, are copii...

— Ai dreptate, scumpa mea lady, și mă însărcinez să-i înștiințez că nu-i pierdută orice speranță. Acum, amicii mei, să ne suim pe punte, căci trebuie să ne fi apropiat de port.

În adevăr, Duncan își mărise iuțeala; atingea țărurile Insulei Bute, și lăsa valea Rothesay cu fermecătoru-i orașel. Trecu prin strămtorile înguste ale golfului, evoluă înaintea Greenockului, iar la orele șase seara, ancora la picioarele stâncii de bazalt din Dumbarton, încoronată de celebrul castel al eroului scoțian, Wallace.

Trăsura aștepta acolo pe lady Helena spre a o duce la Malcolm Castle, împreună cu maiorul Mac Nabbs. Lordul Glenarvan, după ce-și îmbrățișă soția, se urcă în expresul de Glasgow.

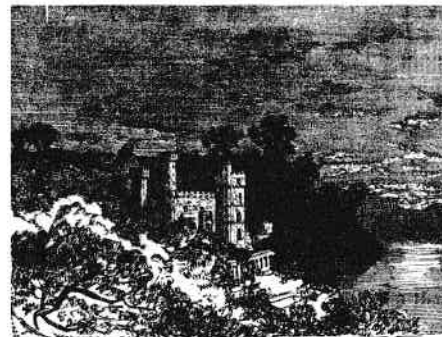
Înainte de a pleca, încredințase unui agent dibaci o notă importantă, iar telegraful comunica după câteva minute zierelor *Times* și *Morning Chronicle* următorul aviz:

"Pentru informații asupra corabiei cu trei catarguri, Britannia, din Glasgow, căpitan Grant, a se adresa lordului Glenarvan, Malcolm Castle, Luss, districtul Dumbarton, Scoția".

CAP. III MALCOLM CASTLE

Castelul din Malcolm e așezat lângă orașelul Luss, care stăpânește valea. Apele limpezi ale lacului Lomond scaldă granitul pereților săi. Din timpuri imemorabile el aparținea familiei Glenarvan care păstra în țara lui Rob-Roy și a lui Fergus Mac Gregor, obiceiurile ospitaliere ale vechilor eroi din romanele lui Walter Scott. Din vremea revoluției sociale în Scoția, un mare număr de vasali care nu puteau să plătească arenze mari vechilor șefi de triburi, fură alungați. Unii muriră de foame, alții se făcuseră pescari, alții emigrară. Era o disperare generală.

Singuri între toți, Glenarvanii crezură că devotamentul leagă pe cei mari ca și pe cei mici, și rămaseră credincioși celor ce le țineau moșiile. Niciunul nu părăsi căminul. Nimeni nu părăsi pământul în care se odihneau strămoșii. Toți rămaseră în tribul vechilor lor stăpâni. Astfel, chiar în această

epocă, în acest secol de răceală și de dezbinare, familia Glenarvan nu avea decât scoțieni la castelul din Malcolm ca și la bordul vasului Duncan. Toți coborau din vasalii lui Mac-Gregor, Mac Farlane, Mac Nabbs, Mac Naughtons. Erau din districtele Stirling și Dumbarton, oameni bravi, devotați cu trup și suflet stăpânului lor, dintre ei unii vorbeau încă celtica vecheii Caledonii.

Lordul Glenarvan posedea o avere imensă. El o întrebuința făcând mult bine. Bunătatea sa îi întrecea generozitatea, căci una era infinită pe când cealaltă avea fatalmente, limite. Seniorul de Luss, lordul din Malcolm, își reprezintă districtul în Camera Lorzilor. Dar cu ideile sale iacobine, puțin dispus să placă Casei de Hanovra, era destul de rău privit de oamenii de stat ai Angliei. Se mai adăuga și faptul că se ținea legat de tradițiile strămoșilor, rezistând cu energie în fața încălcărilor politice ale “celor din sud”.

Totuși, lord Glenarvan nu era nici om înapoiat, nici slab de spirit, nici de o inteligență redusă, dar ținând ușile comitatului larg deschise progresului, el rămânea scoțian în suflet, și pentru gloria Scoției se ducea să lupte cu iahturile lui de curse la regatele inițiate de Royal Thames Yaht Club.

Lordul Edward Glenarvan avea treizeci și doi de ani, statura înaltă, trăsăturile puțin severe, privirea de o bunătate infinită, persoana lui întruchipă poezia Țării de Sus. Era cunoscut ca viteaz până la exces, întreprinzător, cavalier, un Fergus al secolului XIX-lea, dar mai cu seamă, bun.

Lordul Glenarvan era însurat de-abia de trei luni. Luase în căsătorie pe miss Helena Tuffnel, fiica marelui voiajor William Tuffnel, una din numeroasele victime ale științei geografice și ale pasiunii descoperirilor.

Miss Helena nu aparținea unei familii nobile, dar era scoțiană, ceea ce însemna totul în ochii lordului Glenarvan. Din această fată fermecătoare, curajoasă, devotată seniorul de Luss făcuse tovarășa vieții sale. Într-o zi o întâlnise trăind singură, orfană, aproape fără avere, în casa tatălui ei la Kilpatrick. Înțelese că biata fată va fi o femeie curajoasă și o luă în căsătorie. Miss Helena avea douăzeci și doi de ani, era blondă și cu ochi albaștri ca apa lacurilor scoțiene pe o dimineată frumoasă de vară. Iubirea pentru bărbatul său îi întrecea recunoștința. Îl iubea ca și cum dânsa ar fi fost bogata moștenitoare și el orfanul părăsit. Cât despre fermierii și servitorii ei erau gata să-și dea viața pentru aceea pe care o numeau: “milostiva doamnă din Luss”.

Lordul Glenarvan și lady Helena trăiau fericiți la Malcolm Castle, în mijlocul naturii superbe și sălbatice, plimbându-se pe aleile

întunecoase de castani și de sicomori, pe malurile lacului unde răsunau încă îmnurile de război din timpurile vechi, în fundul trecătorilor necultivate în care istoria Scoției este scrisă pe ruinile seculare. Într-o zi rătăceau în pădurile de mesteceni sau de molifiți, în mijlocul câmpiilor întinse, de buruieni îngălbenite, altă dată urcau culmile abrupte ale lui Ben Lomond sau alergau călare printre luncile părăsite, studiind, înțelegând, admirând, acest ținut poetic numit “Țara lui Rob-Roy” și toate lacurile celebre, așa de mult cântate de Walter Scott. Seara, pe înnoptate, când se aprindea la orizont “lanterna lui Mac Ferlane”, rătăceau de-a lungul bartazenelor, veche galerie circulară, care făcea o salbă de creneluri în zidul castelului Malcolm și acolo, gânditori, uitați și ca singuri pe lume așezați pe vreo piatră izolată în liniștea naturii, sub razele palide ale lunii, pe când la poalele munților întunecați se făcea încetul cu încetul noapte, rămâneau înfășurați în acest extaz limpede și în această admirație intimă al cărei secret, pe pământ, îl au numai inimile iubitoare.

Astfel se petrecură primele luni ale căsniciei lor. Dar lord Glenarvan nu uita că soția lui era fiica unui mare călător. Își zise că lady Helena trebuia să aibă toate aspirațiile tatălui ei și nu se înșela. Duncan fu construit, el era destinat să ducă pe lordul și lady Glenarvan către cele mai frumoase țări ale lumii, pe valurile Mediteranei, până la insulele arhipelagului. Judecați bucuria lui lady Glenarvan când soțul ei îi puse la dispoziție Duncanul. Într-adevăr, este o fericire mai mare decât aceea de a-ți plimba iubirea către fermecătoarele ținuturi ale Greciei și să vezi răsărind luna de miere pe țărmurile încântătoare ale orientului?

Totuși, lordul Glenarvan plecase la Londra. Doar era vorba de salvarea nenorociților naufragați. De această absență, lady Helena se arăta mai mult nerăbdătoare decât tristă. A doua zi o depeșă a soțului său o făcu să sperie o întoarcere grabnică. Seara, o scrisoare cerea o prelungire. Propunerile lordului Glenarvan întâlneau oarecare dificultăți. A treia zi, o nouă scrisoare în care lordul Glenarvan nu-și ascundea nemulțumirea în privința amiralității.

În această zi, lady Helena începu să fie neliniștită. Seara se găsea singură, când intendentul castelului, mr. Halbert, veni s-o întrebe dacă voiește să primească o fată și un băiat, amândoi tineri, care doreau să vorbească lordului Glenarvan.

— Oameni din împrejurimi? zise lady Helena.

— Nu, doamnă, răspunse intendentul, căci nu-i cunosc. Au sosit chiar acum pe drumul de fier din Balloch și de la Balloch la Luss au venit pe jos.